Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 7, Sayı: 45, Nisan 2020, s. 266-281

ISSN: 2149-0821 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.41901>

Arş. Gör. Esra TARHAN

Çukurova Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı/Türk Halk Edebiyatı ABD,
ozkayae@cu.edu.tr

“ADANA ULUSLARARASI PORTAKAL ÇİÇEĞİ KARNAVALI”NA İŞLEVSEL BİR YAKLAŞIM

Özet

“Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı” Türkiye’nin ilk karnavalı olma özelliğine sahiptir. Adana halkının ve Adana dışından gelen konukların katılımıyla gerçekleşen karnavalın 2019 yılında yedincisi gerçekleştirilmiştir. Karnavala katılanların sayısı giderek artmaktadır. “Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı” başladığı günden bu yana nisan ayının ilk günlerinde gerçekleştirilmekte ve büyük bir coşkuyla varlığını sürdürmektedir.

“Adana Portakal Çiçeği Karnavalı”nın kültürel, ekonomik ve sosyal yönden pek çok işlevi bulunmaktadır. Söz konusu karnavalın işlevleri bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Çalışmada Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın işlevlerini tespit edebilmek için 5-8 Nisan 2018 tarihleri arasında Adana’da altıncısı düzenlenen Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı kapsamında bir anket çalışması hazırlanmıştır. Verilerin toplanabilmesi için örneklem tekniğine başvurulmuştur. 5-8 Nisan 2018 tarihleri arasında karnaval katılımcılarıyla yüz yüze görüşme yapılmış ve bu kapsamda 150 kişiyle görüşülmüştür. 2019 yılında 3-7 Nisan tarihleri arasında, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı düzenlenmiştir. 2019 yılındaki Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nda, katılımlı gözlem yoluyla bilgi sahibi olunmuştur. Çalışmanın amacı, VI. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı sırasında yapılan anketlerin sonuçlarını değerlendirmek ve böylece söz konusu karnavalın işlevlerini tespit etmeye çalışmaktır.

Anahtar kelimeler: Adana, İşlev, Karnaval, Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı.

A FUNCTIONAL APPROACH TO “ADANA INTERNATIONAL ORANGE FLOWER CARNIVAL”

Abstract

“Adana International Orange Flower Carnival ” Turkey has the distinction of being the first carnival. The seventh of the carnival was held in 2019 with the participation of the people of Adana and the guests coming from outside of Adana. The number of participants in the carnival is increasing. Adana International Orange Flower Carnival has been held in the first days of April since its inception and continues its existence with great enthusiasm.

Adana International Orange Flower Carnival” has many functions in terms of cultural, economic and social aspects and the functions of this carnival are the subject of this study. In order to determine the functions of the Adana International Orange Blossom Carnival, a survey was prepared within the scope of the International Orange Flower Carnival organized in Adana on April 5-8, 2018. Sampling technique was used to collect data. A face-to-face interview was held with carnival participants between 5-8 April 2018 and 150 people were interviewed in this context. In 2019, Adana International Orange Flower Carnival was held between 3-7 April. The aim of this study is to evaluate the results of the surveys conducted during the Adana International Orange Flower Carnival.

Keywords: Adana, Function, Carnival, International Orange Flower Carnival.

1. GİRİŞ

Adana, yüzlerce yıllık geçmişiyle pek çok farklı kültüre ev sahipliği yapmıştır. Tarihi, kültürel ve ekonomik açıdan Türkiye’nin en önemli şehirlerinden biri olan Adana’nın, bir kültür ve sanat şehri olarak tanınır hale gelmesini sağlamak amacıyla farklı etkinliklerle ve organizasyonlarla girişimlerde bulunmak gerekmektedir.

Adana, farklı temalarda festivaller organize ederek etkinlik turizmini geliştirmeye çalışan bir kenttir. Uluslararası Altın Koza Film Festivali (22. yılı), Devlet Tiyatroları Sabancı Uluslararası Adana Tiyatro Festivali (17. yılı) ve 13 Kare Sanat Festivali (17. yılı) bunlar arasındadır. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı da her yıl Nisan ayında Adana’da gerçekleştirilen bölgesel bir organizasyondur (Karaca vd., 2017, s. 223).

Adana’nın potansiyelini daha geniş kitlelere yaymak son derecede önemlidir. Var olan bu potansiyeli geliştirmek ve özellikle uluslararası alanda çok daha tanınır hale gelmenin yolu ‘marka şehir’ kavramından geçmektedir. Bir şehrin ulusal ve uluslararası alanda ‘marka şehir’ olarak bilinmesi kültürel hayatının zenginliği ile doğru orantılıdır. “Nisan’da Adana’da Portakal Çiçeği Karnavalı” bu açıdan önemli bir misyon üstlenmektedir ([https://www.nisandaadanada.com/Images/Karnaval Gazete.pdf](https://www.nisandaadanada.com/Images/Karnaval%20Gazete.pdf)).

Bu çalışmada, “Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı”nın işlevleri, bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. VI. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı sırasında uygulanan anketlerin sonuçlarının değerlendirilmesi, çalışmanın amacını meydana getirmektedir. Çalışmada, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın işlevlerini tespit edebilmek için 5-8 Nisan 2018 tarihleri arasında Adana’da altıncısı düzenlenen Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı kapsamında bir anket çalışması hazırlanmıştır. 5-8 Nisan 2018

tarihleri arasında karnaval katılımcılarıyla yüz yüze görüşme yapılmış ve bu kapsamda 150 kişiyle görüşülmüştür. 2019 yılında 3-7 Nisan tarihleri arasında, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı düzenlenmiştir. 2019 yılındaki Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nda, katılımlı gözlem yoluyla bilgi sahibi olunmuştur. Verilerin toplanabilmesi için örneklem tekniğine başvurulmuştur. Anket verilerinin faktör analizi, yüzdelik dilimler doğrultusunda yapılmıştır ve çalışma kapsamında belirlenen on işlev halkbilimsel açıdan incelenmiştir. Çalışma neticesinde elde edilen veriler sonuç bölümünde değerlendirilmiş ve bundan sonra gerçekleştirilmesi planlanan Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı ile ilgili önerilere yer verilmiştir.

Çalışmada, öncelikle işlevsel halkbilimi yöntemi, karnaval kavramı ve Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı hakkında bilgi verilecektir. Daha sonra, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın işlevleri tespit edilecek ve karnavalın işlevlerinin veri analizi yapılacaktır. Karnavalın işlevlerinin veri analizi neticesinde elde edilen bulgular ise her bölümün sonunda değerlendirilecektir.

1.1. İşlevsel Halkbilimi Yöntemi

Folklorun işlevleri açısından en önemli çalışmalardan biri Willam Bascom’a aittir. Bascom’a göre, “eğlence, folklorun en önemli işlevlerinden biridir, ancak bugün bu durum tam bir cevap olarak kabul edilemez” (Bascom, 2010: 78). “Folklorun ikinci işlevi, kültürün onaylanması ve ritüelleri gözlemleyen ve icra edenlerin ritüellerinin ve kurumlarının doğrulanmasıdır” (Bascom, 2010: 79). “Folklorun üçüncü işlevi, özellikle okuma yazması olmayan kültürlerdeki eğitim işlevidir” (Bascom, 2010: 80). “Dördüncü sırada folklor önemli, fakat sıklıkla gözden kaçmış olan kabul edilmiş davranış örüntülerini sürdürme işlevini yerine getirir” (Bascom, 2010: 81). Türk folklorunun bir parçası olan halk eğlencelerinin de pek çok işlevi bulunmaktadır.

Türk halk eğlenceleri tabiatı gereği geçmişin metin merkezli yöntem ve yaklaşımlarıyla açıklanamayacak kadar çok yönlü bir araştırma alanını oluşturmaktadır. Eğlence adlı bu kültürel etkinliğin içinde dans, müzik, yemek, giyim ve süslenme, sözel edebiyat, oyun, gezinti, sohbet gibi pek çok geleneksel unsur ve uygulama yer almaktadır. Türk halkbilimi sahasında çalışanların büyük bir bölümü, eğlence adlı folklor olayının içinde yer alan dans, müzik, yemek, içki ve benzeri pek çok unsuru, adeta bütününden veya bağlamından kopararak ayrı ayrı derleme ve inceleme yolunu seçmişlerdir (Özdemir, 2005: 23). Bu açıdan bakıldığında, Türk halk eğlenceleriyle ilgili çalışmalarda bağlam merkezli çalışmaların gerekliliği dikkat çekmektedir. Bağlam merkezli çalışmalar içerisinde, Türk eğlence kültürüne ait unsurların işlevlerinin tespit edilmesinin önemli olduğu anlaşılmaktadır.

Türk halk eğlencelerinin açık ve gizli olmak üzere iki türlü işlevi bulunmaktadır. “Eğlendirmek”, halk eğlencelerinin açık ve temel işlevini meydana getirir. Türk halk eğlencelerinin gizli işlevleri çok sayıda ve çok türdür (Özdemir, 2005: 309). Prof. Dr. Nebi Özdemir, Türk halk eğlencelerinin işlevlerini maddeler halinde vermek yerine, “ekonomik işlev”, “siyasal işlev”, “sosyal ve psikolojik işlev” ve “kültürel işlev” başlıkları altında değerlendirmiştir (Özdemir, 2005: 309-344). Türkiye’de ilk örneği Adana’da görülen karnavalların bu değerlendirme kapsamında olacağı görülmektedir. Daha çok eğlendirme işlevi ön plana çıkan karnavalların, bunun dışında da farklı işlevleri bulunmaktadır.

1.2. Karnaval Kavramı ve Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı

Türk halk eğlenceleri, ölüm dışında, insan yaşamının başlangıcından itibaren her döneminde gerçekleştirilen uygulamalar bütünü, gelenekler bileşkesidir (Özdemir, 2005:16). Egece ortamları, Türk kimliğinin bilincine eriştiği ve bireysel kişiliğini geliştirme fırsatı bulduğu, diğer kültür ortamlarına (dini, töresel ortamlar) göre, daha esnek yapılı “oluşum ve gösterim ortamları”dır (Özdemir, 2005:17). Türk halk eğlenceleri ritüel kökenli eğlenceler, dini günler ve bayramlarla ilgili eğlenceler, geçiş dönemleriyle ilgili eğlenceler, mevsimlik toplantı, gezinti ve eğlenceler, yöresel şenlik, festival ve panayırılar, resmi günler ve bayramlarla ilgili eğlenceler, kent yaşamı kökenli toplantı ve eğlenceler ile diğer eğlenceler şeklinde tasnif edilebilmektedir (Özdemir, 2005:5). Bu tasnife bakıldığında karnavalın bir eğlence kültürü olarak Türk kültüründe yer almadığı anlaşılmaktadır.

Karnaval, kaynaklardaki tanımlarda Hristiyan toplumların bir eğlencesi olarak ön plana çıkmaktadır. *Türk Dil Kurumu Sözlüğü*’nde, “1. Hristiyanların belli dönemlerde renkli, komik ve şaşırtıcı kılıklara girilerek yapılan şenlik ve eğlence dönemi, 2. Bu dönemde yapılan eğlence, 3. Şenlik” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2015: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5d88a9b2a73950.26679087). Folklor ve Mitoloji Sözlüğü’ne göre karnaval, “kötü ruhları kovmak amacıyla korkunç maskeler takılarak düzenlenen eğlencelerin genel adı olup, Hristiyanlık öncesi güneş ve hayvan tapımı inançlarının mirasıdır” (Öztürk, 2005:563). *İstanbul Ansiklopedisi*’nde, “Hristiyanların büyük perhize girmeden önce yaptıkları şenliklere verilen ad” (İA, 1994: 470) şeklinde tanımlanmıştır. “Karnaval şenliklerinin Hristiyan toplumlarında doğrudan doğruya dinsel anlam taşımamakla birlikte büyük perhiz öncesine rastlaması ve hayvansal besinlerin yenmediği perhiz günlerine girmeden bu besinleri bol bol yiyerek eğlenme biçiminde uygulanması, sonradan dinsel bir anlam kazanmasına yol açmıştır” (İA, 1994: 470). Karnaval, özellikle güney Avrupa’da yılın en büyük festivali ve gene yılın, her düşünülenin bir kereliğine de olsa ceza görmeden ifade edilebileceği imtiyazlı bir zamandı (Burke, 1996: 207).

Çeşitli amaçlarla düzenlenen karnavallar, sunduğu farklı etkinliklerle katılımcıların toplumsal belleğinde sosyal ve kültürel açıdan önemli izler bırakmaktadır. Karnavalların her yıl devam edecek şekilde süreklilik arz etmesi halkın toplumsal belleğini güçlendirir ve karnavalla ilgili sahip olduğu kültürel birikimi gelecek kuşaklara aktarma şansı verir. Karnavallar, yerli ve yabancı katılımcıların sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan katkılarıyla anlam kazanmaktadır.

Karnaval insanlar tarafından seyredilen bir gösteri değildir; insanlar onun içinde yaşarlar, herkes ona katılır, zira karnaval fikrinin kendisi bütün insanları kucaklar. Karnaval olduğu sürece, onun dışında başka bir hayat yoktur (Bahtin, 2005: 33-34). Karnavalın evrensel bir ruhu vardır; o, tüm dünyanın, dünyanın yeniden hayat buluşunun, yenilenişinin, herkesin katıldığı özel bir durumudur. İşte karnavalın özü budur; katılımcıların hepsi bu özü canlarıyla kanlarıyla hisseder (Bahtin, 2005: 34).

Karnavallar sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan gerçekleştirildiği ülke ve bölgeye pek çok yönden yarar sağlamaktadır. Karnavalların bireylerin sosyalleşmesi, yeni insanlarla tanışma, ulusal ve yerel kültürün tanıtılması vb. gibi farklı konularda önemli işlevleri vardır. Ayrıca kültür ekonomisi kapsamında değerlendirebileceğimiz karnavallar, ülke ekonomisine önemli ölçüde katkı sağlamaktadır.

Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Türkiye’nin ilk karnavalı olma özelliğine sahiptir. 2013 yılında, ilki gerçekleştirilen Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana’nın yerel halkının çabalarıyla sürdürülmektedir.

Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın en önemli imgesi hiç şüphesiz portakal çiçeğidir. “Portakal çiçeği mevsimi, iklim durumuna göre birkaç gün fark etmekle birlikte, genellikle 5-20 Nisan tarihleri arasındadır” (<http://www.nisandaadanada.com>). Karnavalla Adana’nın doğal, tarihi ve turistik değerlerinin yurdun dört bir yanına ve dünyaya duyurulması hedeflenmektedir. Bu amaçla çok sayıda gazeteci ve sanatçı Adana’da konuk edilmektedir (<http://www.nisandaadanada.com>).

Hem tarihi dokusu hem de gastronomik kültürü açısından zengin olan Adana ilinin ilgi çekici bir destinasyon haline getirilmesinde karnavalın etkin bir rolü olacağı düşünülmektedir. Karnavalın sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesinde katılımcıların memnuniyetleri en önemli unsur olduğundan memnuniyet düzeyinin artırılmasında bu konuda etkili olan unsurların göz önünde bulundurulması önemli olacaktır.

Her yıl gerçekleştirilmesi planlanan Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, söz konusu imgenin ön plana çıkarılması açısından portakal çiçeği kokusunun yoğun olarak hissedildiği tarihlere denk getirilmektedir. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın açılış kortejine 2012-2019 yılları arasında katılım oldukça yoğun olmuştur. Karnaval etkinlikleri, Ziyapaşa Bulvarı, Atatürk Bulvarı ve Gazipaşa Bulvarı başta olmak üzere Adana genelinde gerçekleşmektedir.

2. Araştırma İle İlgili Bulgular

Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’na, 2016 yılından itibaren katılımlı gözlem yoluyla dâhil olunmuştur. Ancak 2018 yılındaki karnaval etkinlikleri sırasında, anket uygulanmıştır. Hazırlanan anket, tesadüfi olmayan örnekleme türlerinden elverişlilik örnekleme (kolayda örnekleme) yöntemine göre, 5-8 Nisan 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. 2019 yılındaki karnavalda ise, yine katılımlı gözlem yoluyla bilgi sahibi olunmuştur.

Katılımcıların tamamına ulaşmanın zaman ve bütçe açısından zorluğundan dolayı araştırma evreninden örneklem alınması yoluyla çalışmamız gerçekleştirilmiştir ve araştırma kapsamında 150 kişi ile görüşülmüştür. Çalışmada veri toplama yöntemi olarak anket tekniği kullanılmıştır. Söz konusu anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde, ankete katılan kişilerin demografik bilgilerine yer verilmiştir. İkinci bölümde ise Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın işlevlerinin belirlenebilmesi amacıyla hazırlanan 10 önerme, ankete katılan katılımcılara yöneltilmiştir. Ankette katılımcıların demografik bilgileri de yer almıştır ve bu verilerin yüzdelik dilimleri belirlenmiştir. Demografik bilgilerin nasıl hesaplandığını örneklemek amacıyla öğrenim durumundan yola çıkıldığında, mesela lise mezunlarının yüzdesini tespit etmek için lise mezunu katılımcı sayısı toplam katılımcı sayısına bölünmüş ve çıkan sonuç yüz ile çarpılarak yüzdelik dilim elde edilmiştir. Diğer demografik bilgileri için de aynı işlem gerçekleştirilmiştir.

VI. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı için hazırlanan anketin önermelerinin belirlenmesi sırasında William Bascom’un folklor için belirlediği dört maddeden ve “Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalına Katılan Ziyaretçilerin Algı ve Memnuniyetleri”

başlıklı makaleden yararlanılmıştır. Anketin tepki kategorileri “1=Kesinlikle Katılmıyorum / 2= Katılmıyorum / 3= Karasızım / 4= Katılıyorum / 5 = Kesinlikle Katılıyorum” biçimindedir. Örneklem evrenini, karnaval için gelen katılımcılar oluşturmaktadır.

2.1. Katılımcıların Demografik Bilgileriyle İlgili Tespitler

Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı için hazırlanan ankette, katılımcıların demografik bilgileri yer almıştır. Ankete katılan karnaval katılımcılarının cinsiyeti, yaş aralığı, eğitim durumu, ikamet yeri ve mesleği soru-cevap yoluyla öğrenilmiştir

Tablo 1.

CİNSİYET	
KADIN	ERKEK
% 58,7	% 41,3

Tablo 1’deki verilere göre, VI. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı için hazırlanan ankete katılanların %58,7’si kadın, %41,3’ü erkektir. Karnaval kapsamında yapılan ankete bakıldığında, kadınların karnavala daha yoğun ilgi gösterdiği anlaşılmaktadır.

Tablo 2.

YAŞ ARALIĞI			
20 ve ALTI	20-30	30-40	41 ve ÜZERİ
20,0%	47,7%	14,0%	19,3%

Tablo 2’deki verilere göre, katılımcıların yarıya yakınının yani %47,7’si 20-30 yaş aralığındadır. Tablo 2’ye bakıldığında, katılımcıların yaş aralığının farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır. Anket katılımcılarının yaş aralığı, 17 ile 62 yaş arasında değişmektedir. Anket katılımcılarının 17 ile 62 yaş aralığında olması, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın neredeyse her yaştan insana hitap ettiğini göstermektedir. Çünkü anket çalışması yapılırken, ankete dahil olanlar dışında 17 yaşın altında ve 62 yaşın üstünde bulunan pek çok kişinin karnavala katıldığı gözlemlenmiştir.

Tablo 3.

EĞİTİM DURUMU					
ORTA ÖĞRETİM		YÜKSEK ÖĞRETİM			
İlköğretim	Lise	Ön Lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora
12,0%	31,3%	8,7%	38,0%	2,0%	8,0%

Tablo 3’teki verilere göre, ankete katılanların %31,3’ü orta öğretim, % 56,7’si yüksek öğretim kısmında yer almaktadır. Anket katılımcıları içerisinde, lise ve lisans mezunlarının çoğunluğu oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 4.

İKAMET YERİ				
Adana	Mersin	İstanbul	Niğde	Diğer
47,3%	14,0%	11,3%	9,3%	18,0%

Tablo 4’teki verilere göre, karnavaldeki katılımcıların yarıya yakını Adana’da ikamet edenler oluşturmaktadır. Karnavalın düzenlendiği şehrin Adana olması sebebiyle bu şehirde ikamet edenlerin katılımlarının fazla olması doğal bir durumdur. Adana’dan sonra en fazla katılım Mersin, Niğde ve İstanbul illerinden olmuştur. Karnaval katılımcılarının geldikleri diğer iller ise Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Elazığ, Eskişehir, Konya, Mardin, Diyarbakır ve Isparta’dır. Kuşkusuz, bu iller, genele bakıldığında arttırılabilir. Örneklem grubundaki iller, kolayda örnekleme yöntemi tercih edildiği için tesadüfen bu şekildedir. Hatta karnavala katılmak amacıyla yurtdışından gelen kişilerin de olduğu bilinmektedir.

Tablo 5.

MESLEK						
Serbest Meslek	Memur	Özel Sektör Çalışanı	Öğrenci	Akademisyen	Ev Hanımı	Diğer
% 18,3	% 16,3	% 15,0	% 21,3	% 6,0	% 2,1	% 21,0

Tablo 5’teki veriler, örneklem grubundaki kişilerin mesleklerini göstermektedir. VI. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’na diğer meslek gruplarına göre serbest mesleğe sahip kişilerin katılımı daha fazla olmuştur. Serbest meslekle uğraşanların çoğunluklu katılımını ev hanımları, memurlar, özel sektör çalışanları, esnaf ve akademisyenler takip etmiştir. Diğer grubunu ise mühendis, işletmeci, emekli, doktor, muhasebeci, asker vb. gibi meslek gruplarına mensup katılımcılar oluşturmaktadır. Şüphesiz, karnavalda, tablo 5’te belirtilen meslekler dışında da farklı meslek gruplarına mensup kişiler bulunmaktadır. Sonuçlar, her meslek grubundan kişinin karnavala dâhil olduğunu göstermektedir.

2.2. “VI. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı”nın İşlevleriyle İlgili Tespitler

VI. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın işlevlerinin tespit edilebilmesi için karnavalla ilgili katılımcıların düşüncelerini ortaya koymayı amaçlayan 1’den 5’e kadar “1. Kesinlikle katılmıyorum, 2. Katılmıyorum, 3. Fikrim Yok, 4. Katılıyorum, 5. Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde sıralanmış olan seçeneklerden birini seçerek değerlendirilmeleri istenmiştir. Bu doğrultuda katılımcılara on farklı önerme sunulmuştur. Bu önermeler ve sonuçlarla ilgili değerlendirmeleri şöyle sıralayabiliriz:

2.2.1. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, hoşça vakit geçirmemize ve eğlenmemize fırsat sunmaktadır.

Tablo 6.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
2,0%	0,7%	5,3%	28,0%	64,0%

Tablo 6’deki verilere bakıldığında, ankete katılanların %64’ünün “Kesinlikle Katılıyorum” ve % 28,0’inin “Katılıyorum” önermesini tercih ettiği görülmektedir. Tablo 6’daki verilere göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın insanların eğlenmesine ve hoşça vakit geçirmesine katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

W. Bascom tarafından folklor ürünleri için belirlenen işlevler arasında eğlence yer almaktadır. W. Bascom’a göre; “folklorun oldukça basit bir şekilde, bir eğlence şekli olduğu söylenerek baştan atılamayacağı açıklığa kavuşturulmalıdır. Eğlence folklorun en önemli işlevlerinden biridir, ancak bugün bu durum tam bir cevap olarak kabul edilemez” (Bascom, 2010: 78). Eğlence, folklorun tek işlevi olmamakla birlikte Bascom’un belirttiği gibi en önemli işlevini oluşturmaktadır. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nı değerlendirdiğimizde hoşça vakit geçirme ve eğlendirme işlevinin, yapılan anket çalışmasında da görüldüğü üzere önem taşıdığını söylemek mümkündür.

Adana, karnaval boyunca insanların eğlenmesini ve hoş vakit geçirmesini sağlayacak onlarca etkinliğe sahne olmaktadır. Konserler, halk oyunları gösterileri, danslar, resim sergileri, el sanatları ve hediyelik sergileri, çocuk oyunları vb. gibi pek çok etkinlik bireylere eğlenceli ortamlar sunmaktadır.

2.2.2. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’na katılan bireylerin sosyal bağlarını güçlendirmekte ve karnavalda yeni insanlarla tanışmamıza olanak sağlamaktadır.

Tablo 7.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
0,7%	5,3%	20,0%	52,7%	21,3%

Tablo 7’deki verilere bakıldığında, ankete katılanların % 21,3’ünün “Kesinlikle Katılıyorum” ve % 52,7’sinin “Katılıyorum” önermesini tercih ettiği görülmektedir. Tablo 7’deki verilere göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın sosyal bağların güçlendirdiği ve karnavalda yeni insanlarla tanışılmasına katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Yapılan anket çalışmasında, “Fikrim Yok” önermesinin ise % 20 oranında tercih edildiği görülmüştür. % 20’lik grubun “Fikrim Yok” önermesini tercih etmelerinin sebebi, karnaval sırasında kendi tanıdıkları dışındaki kişilerle sosyal ilişkiler kuramamaları olabilir. Çünkü anket çalışması sırasında, karnavalın sağladığı güven ve hoşgörü ortamında, yeni insanlarla tanışıldığı ve sosyalleşmeye önem verildiği gözlemlenmiştir.

Metin And’ın verdiği bilgiye göre Durkheim ritüel ve şenlikteki işlevleri belirlerken sosyal bağlar açısından önemine de dikkat çekmiştir. Buna göre “ritüel ve şenlikler, bireyleri bir araya getirir, bireyler arasındaki sosyal bağları güçlendirir, ortaklığı pekiştirir (And, 1982: 3). Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı ise, insanların sosyalleşmesi anlamında katkı sağlamaktadır. Hoşgörünün ve saygının ön planda olduğu karnavalda, insanlar sosyalleşmekten ve yeni insanlarla tanışmaktan keyif almaktadırlar.

2.2.3. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, kültürel değerlerimizin gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamaktadır.

Tablo 8.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
8,7%	6,7%	8,0%	58,0%	18,7%

Tablo 8’deki verilere bakıldığında, ankete katılanların % 18,7’sinin “Kesinlikle Katılıyorum” ve % 58’inin “Katılıyorum” önermesini tercih ettiği görülmektedir. Tablo 8’deki verilere göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın kültürel değerlerin gelecek kuşaklara aktarılmasını sağladığı anlaşılmaktadır.

Türk eğlencelerinin oluşumunda/gösteriminde, sözlü edebiyat, müzik, dans, yemek ve içecek, inanç ve oyun gibi pek çok kültürel yaratım yer almaktadır. Müstakil bir kültürel ürün/olay olan halk eğlencesi, aynı zamanda Türk toplumunun belli başlı kültürel yaratım, icra ve aktarım ortamıdır. Bu bağlamda halk eğlenceleri, geleneksel kültürün aktarılması ve yaşatılması işlevine sahiptir (Özdemir, 2005:340). Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı sırasında yapılan çalışmada da katılımcılar, karnaval sırasındaki eğlence ortamının aynı zamanda kültürel değerlerin yaratım ve aktarım sürecini olumlu etkilediği fikrini desteklemişlerdir. Ancak yapılan görüşmeler sırasında halkın bu konuda bir beklenti içinde olduğu anlaşılmıştır. Anket katılımcıları, kültürel unsurları yansıtan ürünlerin ve değerlerin daha ön plana çıkarılması gerektiği noktasına vurgu yapmışlardır.

2.2.4. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana’nın yerel halkının becerilerini sergilemesine fırsat sunmuş ve bundan kazanç elde etmesini sağlamaktadır.

Tablo 9.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
0,0%	2,7%	4,0%	36,0%	57,3%

Tablo 9’deki verilere bakıldığında, ankete katılanların % 57,3’ünün “Kesinlikle Katılıyorum” ve % 36’sının “Katılıyorum” önermesini tercih ettiği görülmektedir. Tablo 9’deki verilere göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın Adana’nın yerel halkının becerilerini sergilemesine fırsat sunduğu ve bundan kazanç etmesini sağladığı anlaşılmaktadır.

“Karnaval temasını işleyen tişörtler, şapkalar, bardaklar, buzdolabı magnetleri vs.’nin yanı sıra stantlarda satılan yiyecek ve içeceklerin de temayla bağdaştırılarak (turuncu renk

kullanımı, portakal sembolü) ve yerel halkın katılımı ile üretiliyor olması ayrı bir cazibe oluşturmuştur” (Karaca vd., 2017: 236). Karnaval sırasında edinilen izlenim de bu düşünceyi doğrulamaktadır. Adana’nın yerel halkı karnavalın öncesinde ve karnavalın gerçekleştiği süreçte büyük oranda rol almaktadır.

2.2.5. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, hayatın stresinden uzaklaşmamı sağlamaktadır.

Tablo 10.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
4,0 %	4,0 %	6,6 %	12,7 %	72,7 %

Tablo 10’deki verilere bakıldığında, ankete katılanların % 72,7’sinin “Kesinlikle Katılıyorum” ve % 12,7’sinin “Katılıyorum” önermesini tercih ettikleri görülmektedir. Tablo 10’deki verilere göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın hayatın stresinden uzaklaştırdığı anlaşılmaktadır.

Türk halk eğlenceleri, bireyin ve toplumun ruh sağlığının tesisi ve sağaltılması açısından çok önemli işlevlere sahiptir. Bu bağlamda Türk halk eğlencelerinin en önemli işlevini, “mutluluk verme” meydana getirir (Özdemir, 2005: 337). Belirli bir sosyal düzenden bezginliğe uğrayan bireylerin her an patlayabilmeleri ihtimali karşısında bir güvenlik süpürme işlevini görmektedir. Şenlikten sonra bireyler yatışmıştır, yeniden günlük yaşamlarını yenilenmiş olarak sürdüreceklerdir. Bu işlev günümüzde kutlanan özellikle karnavalda geçerlidir (And, 1982: 4).

Türk halk eğlencelerinde görüldüğü gibi “mutluluk verme” ve hayatından stresinden uzaklaştırma işlevinin Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı için de geçerli olduğu görülmektedir. Buna göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın en önemli işlevlerinden biri, insanları günlük hayatın stresinden uzaklaştırmasıdır.

2.2.6. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, kültürel değerlere bağlılığı arttırmaktadır.

Tablo 11.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
4,7%	12,7%	12,0%	43,3%	27,3%

Tablo 11’deki verilere bakıldığında, ankete katılanların % 27,3’ünün “Kesinlikle Katılıyorum” ve % 43,3’ünün “Katılıyorum” önermesini tercih ettikleri görülmektedir. Tablo 11’deki verilere göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın kültürel değerlere bağlılığı arttırdığı anlaşılmaktadır. Ancak, katılımcıların % 12,7’si “Katılmıyorum” ve % 12,0’si “Fikrim Yok” önermelerini tercih etmişlerdir. “Katılmıyorum” ve “Fikrim Yok” önermelerini tercih eden katılımcılara bunun sebebi sorulmuştur. Katılımcılar, Adana

Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın kültürel değerleri çok fazla ön plana çıkarmadığını ve kültürel değerleri yansıtanın karnavalın asıl amaçlarından biri olmadığını ifade etmişlerdir.

Kültürel öğelerin Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nda kullanılması, kültürel değerlere bağlılığın artmasını beraberinde getirmektedir. Bu sebeple Adana’da bundan sonraki yıllarda düzenlenecek karnaval etkinliklerinde kültürel değerleri yansıtan unsurların daha fazla ön plana çıkarılması gerekmektedir. Şehrin yerel imgelerinin belirlenmesi ve bu imgelerin daha yoğun kullanılması yararlı olacaktır.

2.2.7. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana halkının dayanışma ruhunu güçlendirmektedir.

Tablo 12.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
2,0%	2,7%	10,7%	58,7%	26,0%

Tablo 12’deki verilere bakıldığında, ankete katılanların % 26,0’sının “Kesinlikle Katılıyorum” ve % 58,7’sinin “Katılıyorum” önermesini tercih ettikleri görülmektedir. Tablo 12’deki verilere göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın Adana halkının dayanışma ruhunu güçlendirdiği anlaşılmaktadır.

Birey eğlence ortamlarında dinlediği, gördüğü ve tekrar ettiği kalıp davranış ve sözleri tekrarlayarak ortak geçmişe tek vücut olarak bakabilmeyi ve dolayısıyla ait olduğu toplumla bir olmayı öğrenmektedir. Toplumsal birliğin de temelini oluşturan toplumsal belleğin en canlı olarak ortaya konulduğu, aktarıldığı ve genişletildiği ortamların başında eğlenceler gelmektedir (Özdemir, 2005:330). Eğlence işlevinin ön planda olduğu Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı ile ilgili yapılan bu çalışmada bireyin toplumsal dayanışma ruhunu geliştirdiği etkinliklerden biri olduğu düşüncesini destekleyen sonuçlara ulaşılmıştır.

2.2.8. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana’nın yerel kültürünü tanımama katkı sağlamaktadır.

Tablo 13.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
0,0%	6,0%	28,0%	13,3 %	52,7%

Tablo 13’teki verilere bakıldığında, ankete katılanların % 52,7’sinin “Kesinlikle Katılıyorum” ve % 13,3’ünün “Katılıyorum” önermesini tercih ettikleri görülmektedir. Tablo 13’teki verilere göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın Adana’nın yerel kültürünü tanıttığı anlaşılmaktadır. Yapılan anket çalışmasında, “Fikrim Yok” önermesinin ise % 28,0 oranında tercih edildiği görülmüştür. % 28’lik grubun “Fikrim Yok” önermesini tercih etmelerinin sebebi sorulduğunda, sadece portakal çiçeği imgesiyle karşılaştıklarını ve Adana’ya özgü başka yerel kültür unsurlarının da karnavalda olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anket katılımcıları, yerel kültür unsurlarının arttırılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Yerel kültürün “küreselleştirilmesi” amacıyla yerel imgeler ön plana çıkarılmalıdır. Prof. Dr. M. Öcal Oğuz’un belirttiği gibi “[h]er imge tek başına halkbilimsel bir üretim, ticari ve turistik bir gösterim olarak ele alınmalı, bütün boyut ve etki alanlarıyla birlikte incelenmelidir” (Oğuz, 2002 :62). Adana’nın pek çok yerel imgesi bulunmaktadır ve bu imgelerin ön plana çıkarılması anlamında, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın çok iyi bir fırsat olduğu görülmektedir.

Adana Ulu Camii, Adana Kalesi, Adana Kazancılar Çarşısı, Büyük Saat Kulesi, Bebekli Kilisesi, Taş Köprü, Adana Arkeoloji Müzesi, Anavarza Kalesi ve Antik Kenti vb. gibi tarihi, kültürel ve dini yerel imgeler Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nda ön plana çıkarılabilir. Bunun yanında Adana kebabı, bici bici, şalgam, şırdan gibi yemekle ilgili yerel imgeler kullanılabilir. Ayrıca portakal, pamuk, turunç, karpuz, zeytin vb. gibi tarımla bağlantılı yerel imgeler de Adana için oldukça önemlidir. Tarımla ilgili yerel imgelerden olan portakal, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı sayesinde ön plana çıkmayı başarmıştır. Ancak diğer imgelerin de söz konusu karnavalda Adana’nın “marka şehir” haline gelmesi için mutlaka kullanılması gerekmektedir.

2.2.9. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana’nın yerel turizmini güçlendirmektedir.

Tablo 14.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
0,0%	0,7%	2,0%	44,7%	52,7%

Tablo 14’teki verilere bakıldığında, ankete katılanların % 52,7’sinin “Kesinlikle Katılıyorum” ve % 44,7’sinin “Katılıyorum” önermesini tercih ettikleri görülmektedir. Tablo 14’teki verilere göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın Adana’nın yerel turizmini güçlendirdiği anlaşılmaktadır.

Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı sırasında yapılan ankete, şehir dışından gelen katılımcılar da dâhil olmuştur. Yerel turizmi desteklemeye yönelik olarak tur şirketlerinin karnaval kapsamında Adana’ya turlar düzenledikleri görülmektedir. Yerel turizmin daha da güçlenmesi için karnaval kapsamında turların devamlılığının sağlanması gerekmektedir. Karnavala yurtdışından da insanlar katılmaktadır.

Karnaval, yerel turizm açısından olumlu sonuçlar elde edilmesini sağlamaktadır. Fakat yerel turizmin daha güçlü hale gelmesi için, karnaval kapsamında Adana’nın bir cazibe merkezine dönüştürülmesi son derece önemlidir. Şehir dışından gelmeyi düşünenler için Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın daha da ilgi çekici hale getirilmesi gerekmektedir. Çünkü Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın tanıtılmasında, şehir dışından gelen katılımcılar aktif bir rol oynamaktadır.

2.2.10. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana’nın ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Tablo 15.

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1,6%	0,6%	0,7%	26,4%	70,7%

Tablo 15’teki verilere bakıldığında, ankete katılanların % 70,7’sinin “Kesinlikle Katılıyorum” ve % 26,4’ünün “Katılıyorum” önermesini tercih ettikleri görülmektedir. Tablo 15’teki verilere göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın Adana’nın ekonomisine katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

Karnavala çeşitli ürünler satmak amacıyla gelenler arasında da ankete katılım olmuştur. Söz konusu kişilerin de bu karnavalıdan memnun olduklarını ve karnavalın ekonomik anlamda destek sağladığını belirtmişlerdir. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nda ekonomik anlamda olumlu neticeler alındığı görülmektedir. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana ekonomisini iyileştirici ve geliştirici bir güce sahiptir.

3. VI. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın İşlevlerinin Değerlendirilmesi

1. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, hoşça vakit geçirmemize ve eğlenmemize fırsat sunmaktadır.

Anket katılımcılarının % 92’sinin olumlu görüş bildirmesi, katılımcıların hoş vakit geçirdiklerini ve eğlendiklerini kanıtlamaktadır.

2. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’na katılan bireylerin sosyal bağlarını güçlendirmekte ve karnavalda yeni insanlarla tanışmamıza olanak sağlamaktadır.

Anket katılımcılarının % 74’ünün olumlu görüş bildirmesi, karnavalın sosyalleşmek ve yeni insanlarla tanışmak için uygun bir ortam olduğunu göstermiştir.

3. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, kültürel değerlerimizin gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamaktadır.

Anket katılımcılarının % 76,7’sinin olumlu görüş bildirmesi, söz konusu karnavalın kültürel değerlerimizin gelecek kuşaklara aktarımını sağladığını ortaya koymaktadır.

4. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana’nın yerel halkının becerilerini sergilemesine fırsat sunmuş ve bundan kazanç elde etmesini sağlamaktadır.

Anket katılımcılarının % 93,3’ünün olumlu görüş bildirmesi, karnavalın yerel halkın becerilerini sergilemesi bakımından önemli olduğunu göstermektedir.

5. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, hayatın stresinden uzaklaşmamı sağlamaktadır.

Anket katılımcılarının % 85,4’ünün olumlu görüş bildirmesi, karnavalın bireyleri hayatın stresinden uzaklaştırdığını ortaya koymaktadır.

6. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, kültürel değerlere bağlılığını arttırmaktadır.

Anket katılımcılarının % 70,6’sının olumlu görüş bildirmesi, karnavalın kültürel değerlere bağlılığı arttırdığını göstermektedir.

7. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana halkının dayanışma ruhunu güçlendirmektedir.

Anket katılımcılarının % 84,7’sinin olumlu görüş bildirmesi, Adana halkının dayanışma ruhunu güçlendirdiğini ortaya koymaktadır.

8. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana’nın yerel kültürünü tanımama katkı sağlamaktadır.

Anket katılımcılarının % 66’sının olumlu görüş bildirmesi, karnavalın Adana’nın yerel kültürünü tanıttığını ortaya koymaktadır.

9. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana’nın yerel turizmini güçlendirmektedir.

Anket katılımcılarının % 97,4’ünün olumlu görüş bildirmesi, karnavalın Adana’nın yerel turizmini güçlendirdiğini kanıtlamaktadır.

10. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, Adana’nın ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Karnaval katılımcılarının % 97,1’inin olumlu görüş bildirmesi, karnavalın Adana’nın ekonomisini güçlendirdiği fikrini doğrulamaktadır.

SONUÇ

Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı ile ilgili elde edilen sonuçları şöyle sırayabiliriz:

1. Yapılan anket çalışmasına göre, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’na katılan ve ankete dâhil olan bireylerin karnaval boyunca düzenlenen etkinlikler sayesinde hoş vakit geçirdikleri ve eğlendikleri görülmektedir. Eğlence, karnavalın temel özelliklerinden birini meydana getirmektedir.

2. Karnaval, bireyleri yaşamın yol açtığı stres ve sıkıntılardan uzaklaştırmaktadır.

3. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın, karnavala katılan bireylerin sosyal bağlarını güçlendirdiği ve yeni insanlarla tanışılmasına olanak sağladığı anlaşılmaktadır.

4. Karnaval, Adana’da yaşayan kişilerle diğer şehirlerden hatta yurtdışından gelen kişilerin tanışmasını sağlamaktadır. Böylece bireyler arasındaki etkileşim arttırmaktadır.

5. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı, kültürel değerlerimizin gelecek kuşaklara aktarımı açısından da önemli bir işleve sahiptir. Karnaval, kültürel değerlerimizin yaratım ve aktarım sürecine katkı sağlamaktadır.

6. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın, Adana’nın yerel halkının becerilerini sergilemesine fırsat sunduğu ve bundan kazanç elde etmesini sağladığı görülmüştür.

7. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nda, daha çok turuncu renkli veya portakal çiçeği imgesini içeren hediyelik eşyalar, yiyecek ve içecekler (reçel, pasta), kıyafetler

ve takılar (şapka, tişört, taç, broş, toka, kolye), halkın el becerilerini yansıtan ürünler dikkat çekmektedir.

8. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın, Adana’nın yerel kültürüne katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

9. Karnaval katılımcıları için hazırlanan yiyecek ve içecekler içerisinde yer alan Adana Kebabı ve şalgam, özellikle şehir dışından karnavala katılan kişiler tarafından daha fazla ilgi görmektedir.

10. Karnavalın, Adana’nın yerel turizmini canlandırdığı görülmektedir. Yerel turizmin gelişiminin devam etmesi için, karnavala şehir dışından gelen katılımcıların memnuniyeti son derece önemlidir. Çünkü Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın tanıtılmasında şehir dışından gelen katılımcılar aktif bir rol oynamaktadır.

11. Yurtdışından katılımcıların olması, Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın uluslararası düzeyde tanınır hale geldiğini göstermektedir.

12. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı’nın Adana’nın ekonomisine katkı sağlamaktadır.

13. Karnavalın katılımcı oranının artması, daha fazla ekonomik gelir anlamına gelmektedir. Bu nedenle karnavala katılanların memnuniyeti ve tekrar karnavala katılma isteği içerisinde olmaları son derece önemlidir.

14. Karnavalda, portakal çiçeğinin yanısıra Adana’ya ait diğer kent imgelerinin de yer alması gerekmektedir.

15. Adana’nın “marka şehir” haline gelmesi için, Adana’nın tarihi, kültürel, sosyal ve ekonomik olanakları gözden geçirilmeli ve karnavalın içeriği bu olanaklar çerçevesinde düzenlenmelidir.

16. Karnavalın devamlılığının sağlanması açısından, katılımcıların beklentilerinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

17. Adana dışındaki bireylerin, karnavala katılmalarını teşvik edici girişimlere devam edilmelidir.

KAYNAKLAR

- And, M. (1982). Osmanlı Şenliklerinde Türk Sanatları, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, s. 1-11.
- Aytimur, E. (2011). “Kentin Soluk Noktaları: Festivaller”, İstanbul’da Eğlence, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, s. 187.
- Bahtin, M. (2005). Rabelais ve Dünyası, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bascom, W. R. (2005). “Folklorun Dört İşlevi”, Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar, C. 2, Çev. Ferya Çalış, Hzl. M. Öcal Oğuz ve Selcan Gülçayır, Geleneksel Yayıncılık, Ankara, s. 125-151.
- Birdir, S. S.; Toksöz, D.; Bak, E., “Karnavala Katılım Güdülleri: IV. Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı Örneği”, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 13, Sayı / No:1, s. 21-39.
- Burke, P. (1996). Yeniçağ Başında Avrupa Halk Kültürü, Ankara: İmge Kitabevi.

- Çobanoğlu, Ö. (1999). Halkbilimi Kuramları ve Araştırma Yöntemleri Tarihine Giriş, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi, Karnaval maddesi, Cilt 4, İstanbul: Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Yayını, s. 470.
- Ekici, M. (2014). “Kuramlar ve Yöntemler”, Türk Halk Edebiyatı El Kitabı, Ankara: Grafiker Yayınları, s. 87-88.
- Karaca, O. B.; Yıldırım, O.; Çakıcı, A. C. (2017). “Adana Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalına Katılan Ziyaretçilerin Algı ve Memnuniyetleri”, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C. 14, S. 37, s. 222-239.
- Malinowski, B. (1992). Bilimsel Bir Kültür Teorisi, (Çev. Saadet Özkal), Kabalcı Yayınevi, İstanbul.
- Oğuz, Ö. (2002). Küreselleşme ve Uygulamalı Halkbilimi. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Özdemir, N. (2008). Medya Kültür ve Edebiyat, Ankara: Geleneksel Yayıncılık.
- Öztürk, Ö. (2005). Folklor ve Mitoloji Sözlüğü, Ankara: Phoenix Yayınevi.
- Türk Dil Kurumu (2018). “Karnaval”, Görüntüleme Tarihi: 21.05.2018.